

БЕСЕДА НАРКОМА ИНОСТРАННЫХ ДЕЛ СССР В. М. МОЛОТОВА С ПОСЛАННИКОМ ФИНЛЯНДСКОЙ РЕСПУБЛИКИ В СССР Ю. ПААСИКИВИ

9 октября 1940 г.

Паасикиви сообщил, что финляндский сейм утвердил проект Соглашения об Аландских островах в редакции Советского правительства от 30 сентября и уполномочил Финляндское правительство подписать Соглашение. При этом Паасикиви заявил, что Финляндское правительство просит подписать это Соглашение на трех языках — русском, финском и шведском. Относительно шведского языка Паасикиви объяснил, что он, наряду с финским, является государственным языком и представление в Сейм на утверждение таких документов производится на двух языках.

Передав финский и русский тексты Соглашения (приложения № 1 и 2), Паасикиви сообщил, что шведский текст будет получен из Хельсинки завтра, 10 октября, и спросил, когда можно будет подписать Соглашение.

Тов. Молотов ответил, что он не возражает подписать Соглашение завтра, т. е. 10 октября.

Затем Паасикиви в ответ на запрос тов. Молотова от 27 сентября о финско-германском соглашении по вопросу о переброске через Финляндию немецких войск в Норвегию заявил, что всего этих войск перебрасывается через Финляндию в Норвегию около 2 тыс. человек; в какие районы Норвегии они направляются, Финляндское правительство не знает, и ему лишь известно, что дорога, по которой эти войска проходят (через Петсамо), ведет в г. Киркинес. В Финляндии немецких войск не остается.

Тов. Молотов спросил, является ли это соглашением о единовременной переброске войск или такие переброски будут повторяться и прибыли ли уже в Финляндию предусмотренные соглашением 2 тыс. человек.

Паасикиви заявил, что он на этот вопрос ответить не может, и обещал запросить свое правительство.

Далее Паасикиви в ответ на заявление тов. Молотова от 27 сентября о наличии у Советского правительства сведений, что между Финляндией и Швецией заключено соглашение, направленное против СССР, сообщил, что ему поручено правительством передать тов. Молотову, что никакого секретного соглашения между Финляндией и Швецией нет.

Тов. Молотов принял к сведению это заявление Паасикиви и спросил об ответе Финляндского правительства по вопросу о никелевой концессии.

Паасикиви сообщил, что на днях этот ответ будет дан.

Тов. Молотов заявил, что ему непонятно, почему задерживается решение этого вопроса и в чем тут причина.

Паасикиви сослался на то, что Финляндское правительство не может сговориться с англо-канадским трестом, который категорически возражает против уступки своих прав на эту концессию.

Тов. Молотов на это заявил, что ему также непонятна ссылка финляндского правительства на англо-канадский трест, так как еще 23 июля с. г. английский посол Криппс заявил т. Лозовскому, что Английское правительство будет очень довольно, если между СССР и Финляндией будет достигнуто соглашение относительно совместной эксплуатации никелевых рудников, и даже окажет необходимую техническую помощь в организации эксплуатации указанных рудников.

Паасикиви обещал передать об этом заявлении Криппса своему правительству.

Тов. Молотов просил Паасикиви поторопить Финляндское правительство с ответом, чтобы скорее кончить канитель по этому вопросу.

Записал С. КОЗЫРЕВ

АВП РФ, ф. 06, оп. 2, п. 3, д. 17, л. 15—17.

Источник: Министерство Иностранных Дел Российской Федерации. Документы внешней политики. 1940—22 июня 1941. ХХIII:1. № 424. Москва: Междунар. отношения, 1995.

Conversation between the People's Commissar for Foreign Affairs of the USSR V.M.Molotov and the Envoy of the Republic of Finland in the USSR J. Paasikivi

October 9, 1940

Paasikivi said that the Finnish Parliament approved the draft Agreement on the Åland Islands as amended by the Soviet government on September 30 and authorized the Finnish government to sign the Agreement. At the same time Paasikivi said that the Finnish government asks to sign this Agreement in three languages - Russian, Finnish and Swedish. As for the Swedish language, Paasikivi explained that, along with Finnish, it is the state language and such documents are submitted to the Diet for approval in two languages.

Having transmitted the Finnish and Russian texts of the Agreement (Appendices Nos. 1 and 2), Paasikivi announced that the Swedish text would be received from Helsinki tomorrow, October 10, and asked when it would be possible to sign the Agreement.

Comrade Molotov replied that he had no objection to signing the Agreement tomorrow, that is, on October 10th.

Then Paasikivi, in response to a inquiry of Comrade Molotov on September 27 on the Finnish-German agreement on the transit of German troops through Finland to Norway, said that all these troops about 2 thousand people are being transited through Finland to Norway; the Finnish government does not know, which regions of Norway they are going to, and they only know that the road along which these troops pass (through Petsamo) leads to the town of Kirkenes. There are no German troops remaining in Finland.

Comrade Molotov asked if this was an agreement on a one-time transfer of troops, or if such transfers would be repeated and if the 2,000 men provided by the agreement had already arrived in Finland.

Paasikivi said that he could not answer this question, and promised to ask his government. Further Paasikivi said in response to the statement of Comrade Molotov on September 27, that the Soviet government had information that Finland and Sweden had concluded an agreement directed against the USSR, that he was instructed by the government to tell Comrade Molotov that there is no secret agreement between Finland and Sweden.

Comrade Molotov took note of this statement by Paasikivi and asked about the answer of the Finnish government on the question of the nickel concession.

Paasikivi said that this answer will be given one of these days.

Comrade Molotov said that he did not understand why the solution to this issue was delayed and what was the reason.

Paasikivi referred to the fact that the Finnish government cannot come to terms with the Anglo-Canadian trust, which strongly objects against the cession of its rights for this concession.

Comrade Molotov said to this that he also did not understand the Finnish government referring to the Anglo-Canadian trust, since as early as July 23 of this year Mr. Cripps, the

British ambassador, told Comrade Lozovsky that the British government would be very satisfied if an agreement was reached between the USSR and Finland on the joint operation of nickel mines, and would even provide the necessary technical assistance in organizing the operation of these mines.

Paasikivi promised to convey this statement of Cripps to his government.

Comrade Molotov asked Paasikivi to hurry up the Finnish government with an answer, so that he could quickly end the fuss on this issue.

Recorded by S. KOZYREV

AVP RF, f. 06, op. 2, p. 3, d. 17, l. 15-17.

Source: Ministry of Foreign Affairs of the Russian Federation. Foreign policy documents. 1940-22 June 1941. XXIII: 1. No. 424. Moscow: Intern. relationships, 1995.

SNTL:n ulkoasiain kansankomissaari V.M. Molotovin ja Suomen Tasavallan SNTL:n lähettäilään J. Paasikiven kesken

9. lokakuuta 1940

Paasikivi kertoi, että Suomen eduskunta on hyväksynyt Ahvenanmaan saarten sopimusluonnon sellaisena kuin sen neuvostohallitus muotoili syyskuun 30:nä ja valtuutti Suomen hallituksen allekirjoittamaan sopimuksen. Samalla Paasikivi sanoi, että pyytää saada allekirjoittaa tämän sopimuksen kolmella kielellä – venäjäksi, suomeksi ja ruotsiksi. Mitä ruotsin kieleen tulee, Paasikivi selitti, että se on suomen kielen ohella valtakunnan kieli ja tallaiset asiakirjat annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi kahdella kielellä.

Ojennettuaan sopimuksen suomen- ja venäjänkieliset tekstit (liitteet no. 1 ja 2) Paasikivi ilmoitti, että ruotsinkielinen teksti saadaan Helsingistä huomenna, lokakuun 10:nä ja kysyi, onko silloin mahdollista allekirjoittaa sopimus.

Toveri Molotov vastasi, että hänellä ei ole mitään sitä vastaan, että sopimus allekirjoitetaan huomenna, siis 10. lokakuuta.

Sitten Paasikivi, vastauksena toveri Molotovin tiedusteluun syyskuun 27. päivältä suomalais-saksalaisesta kauttakulkusopimuksesta Saksan joukoille Suomen läpi Norjaan, sanoi että koko tämä noin 2 tuhannen hengen joukko kuljetetaan Suomen kautta Norjaan; Suomen hallitus ei tiedä, mille Norjan seuduille he ovat menossa, se tietää vain, että tie, jota pitkin joukot kulkevat, vie (Petsamon kautta) Kirkkoniemen kaupunkiin. Saksalaiset joukot eivät jää Suomeen.

Toveri Molotov kysyi, oliko kysymys kertaluontoisesta joukkojen siirrosta vai toistuvatko siirrot ja ovatko sopimuksessa määritellyt 2 000 miestä jo saapuneet Suomeen.

Paasikivi sanoi, että hän ei osaa vastata tähän kysymykseni ja lupasi kysyä sitä hallitukseltaan. Edelleen Paasikivi sanoi vastauksena toveri Molotovin lausunolle 27. syyskuuta siitä, että neuvostohallituksella on tietoa, että Suomi ja Ruotsi ovat tehneet Neuvostoliittoa vastaan suunnatun sopimuksen, että hallitus on antanut ohjeen hänelle kertoa toveri Molotoville, että Suomen ja Ruotsin välillä ei ole mitään salaista sopimusta.

Toveri Molotov kirjasit muistiin Paasikiven lausunnon ja tiedusteli Suomen hallituksen vastausta nikkelin toimilupakysymyksessä..

Paasikivi sanoi, että vastaus tullaan antamaan lähipäivinä.

Toveri Molotov saoi, että hän ei ymmärrä sitä, että tämän kysymyksen vastaus viivästy y ja mikä siihen oli syynä.

Paasikivi viittaasi siihen seikkaan, että Suomen hallitus ei pääse sopimukseen ehdoista englantilais-kanadalaiseen trustiin nähdien, joka vastustaa voimakkaasti tästä toimilupaa koskevien oikeuksien luovuttamista.

Toveri Molotov sanoi tähän, että hän ei myöskään ymmärtänyt Suomen hallituksen viittausta englantilais-kanadalaiseen trustiin, koska jo niin aikaisin kuin 23. kesäkuuta tästä vuotta Mr. Cripps, Britannian suurlähetttiläs, kertoi toveri Lozovskylle, että brittihallitus on erittäin

tyytyväinen, jos SNTL:n ja Suomen kesken päästäisiin sopimukseen nikkelikaivosten yhteisoperoinnista ja tulisivat vielä antamaan tarpeellista teknistä apua näiden kaivosten toiminnan organisoinnissa.

Paasikivi lupasi toimittaa tämän Crippsin lausunnon hallitukselleen.

Toveri Molotov pyysi Paasikiveä kiirehtimään vastausta, niin että tämä kalabaliikki saataisiin pikaisesti loppumaan.

Muistiin merkitsi S. KOZYREV

AVP RF, f. 06, op. 2, p. 3, d. 17, l. 15-17.

Lähde: Venäjän Federaation ulkoasiainministeriö. Ulkopolitiikan asiakirjoja. 1940-22. kesäk. 1941. XXIII: 1. No. 424. Moskova: Kans.väl. suhteet, 1995.